

ADVIES VAN DE ASDO AAN HET COLLEGE VAN B&W VAN DE GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF

ALGEMEEN

Onderwerp	Preventie- en handhavingsplan alcohol 2025-2028
Vorbereid door:	Themagroep Participatie/Jeugd en MO
Advies:	Gevraagd
Advies gevraagd per:	11 september 2025
Uiterste adviesdatum:	11 november 2025
Advies uitgebracht op:	10 november 2025

ADVIES

- Stel het plan vast voor de periode 2026-2029, 2025 is immers al verstreken voordat het plan is vastgesteld;
- Pas de doelstelling "Verbeteren van naleving NIX18" als volgt aan. Verhogen van de naleving van de leeftijdsgrens in sportkantines van 22,4% naar minimaal 50% binnen twee jaar na de vaststelling van het nieuwe in OWO verband opgestelde Handhavingsarrangement;
- Handhaaf strenger op het naleven van de wet en regelgeving m.b.t. NIX18 in sportkantines. We mogen er vanuit gaan dat de wet en regelgeving 11 jaar na invoering nu wel bekend is en waarschuwen niet meer nodig is;
- Geef in het plan aan hoe uitvoering wordt gegeven aan het meenemen van de ouders in het plan om het alcoholverbruik onder jongeren <18 jaar uit te bannen;
- Geef in het plan aan wat er gedaan gaat worden aan het verminderen van alcoholgebruik bij ouderen, en graag per reden van het gebruik aangeven hoe dit wordt aangepakt.

INLEIDING

Op grond van artikel 43a lid 1 van de Alcoolwet moet de gemeente eens per 4 jaar een preventie- en handhavingsplan opstellen.

In dit plan moet in ieder geval worden aangegeven: (artikel 43a lid 3)

- a. wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
- b. welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's;
- c. de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhaving in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
- d. welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

De grens voor alcoholgebruik ligt sinds 1 januari 2014 op 18 jaar. Tot 1 juli 2021 lag dit vast in de Drank- en Horecawet en daarna in de Alcoolwet. Deze laatste wet is het laatst gewijzigd per 12 februari 2025.

ARGUMENTEN BIJ HET ADVIES

Het plan behandelt alle groepen binnen de samenleving van Ooststellingwerf. Daarom zijn bij dit advies ook alle themagroepen betrokken.

Het plan gaat, conform het gestelde in artikel 43a lid 3 van de wet uitgebreid in op het alcohol gebruik en het voorkomen daarvan onder de jongeren.

IMPACT ADVIES VOOR DE INWONERS C.Q. DE SPECIFIEKE DOELGROEP VAN HET ADVIES

Met de uitvoering van het plan wordt met ketenpartners uitvoering gegeven aan voorlichting en waar nodig scholing omtrent de gevolgen van het gebruik van alcohol.

Voor de jongeren vindt deze voorlichting plaats op het voorgezet onderwijs.

Voor de ouders worden apart of tezamen met de kinderen bijeenkomsten georganiseerd.

De ouderen, vanaf 75 jaar, worden als doelgroep vermeld in het plan.

KANTTEKENINGEN

Als ASD vragen wij extra aandacht voor de volgende groepen:

- jongeren < 18 jaar;
- ouders (hoe worden zij meegenomen)
- ouderen

Jongeren < 18 jaar

In de wet (tot 1 juli 2021, de DHW en daarna de Alcoolwet) wordt aangegeven dat gebruik van alcohol en het schenken van alcohol anders dan in de thuissituatie van de jongeren < 18 jaar is verboden. Deze regel geldt vanaf 1 januari 2014.

In het plan zijn doelstellingen opgenomen. Eén van de doelstellingen is “Verbeteren van naleving NIX18”. Hierbij wordt aangegeven dat de wet in sportkantines nu voor 22,4% wordt nageleefd. Dit betekent dat het voor jongeren < 18 jaar, 11 jaar na de invoering van de wet, nog steeds mogelijk is om alcohol te krijgen/gebruiken in sportkantines.

Wij vinden het belangrijk dat hier vaker en strenger op wordt gehandhaafd. De reden hiervoor is dat wetenschappelijk is vastgesteld dat het gebruik van alcohol op jonge leeftijd blijvende gezondheidsschade tot gevolg kan hebben.

Uit de aan ons aangeleverde stukken voor dit advies blijkt niet dat in voorliggende periode (2021-2024) de handhaving heeft geleid tot op opleggen van boetes of verdergaande maatregelen (schorsing of intrekking van een vergunning). Wij moeten er daarom vanuit gaan dat er “slechts” waarschuwingen zijn uitgegaan. Wij zijn van mening dat de tijd van waarschuwingen wel voorbij is na 11 jaar.

Ouders

Het voorkomen van alcoholgebruik bij jongeren < 18 jaar is voor een belangrijk deel afhankelijk van de voorlichting die ouders hun kind(eren) geven. Zij zullen daarom ook een belangrijke rol moeten hebben. De ouders worden wel genoemd in de doelstellingen maar het hoe ontbreekt in het plan. Dit kan opgelost worden door te verwijzen naar het Goyoflo stuk.

Ouderen

Ook bij ouderen komt overmatig drinken voor waarbij een aantal oorzaken worden genoemd in het plan. Ouderen worden genoemd in doelstellingen maar we missen wat er aan de oorzaken van overmatig alcoholgebruik door deze doelgroep wordt gedaan.

SUGGESTIES AAN COLLEGE

Eigen onderzoek

In het plan wordt geschetst dat het naleven van de wet bij sportkantines problematisch is. Uit ons eigen onderzoek bij een aantal sportverenigingen met een eigen sportkantine blijkt dat er op hun website geen of nagenoeg geen informatie te vinden is over het gevoerde alcoholbeleid.

Eén vereniging is hierop een positieve uitzondering, nl. sv Haulerwijk. Deze vereniging geeft op hun website weer wat hun alcoholbeleid is maar ook drugsbeleid en rookbeleid wordt vermeld. Verder wordt onder kantinebeleid duidelijk aangegeven aan welke regels de vrijwillige barmedewerkers moeten voldoen en ook hoe hij/zij de grens van 18 jaar moeten controleren.

Wij stellen voor om bij de vergunning verstrekking als voorwaarde op te nemen dat de vereniging alcoholbeleid moet opstellen en deze op hun website (indien aanwezig) moet plaatsen.

Transparantie over openingstijden

Op de site van de gemeente is geen informatie te vinden over de openingstijden die na het verstrekken van een alcoholwetvergunning gelden voor dorpshuizen, verenigingsgebouwen,

sportkantines. Wees ook als gemeente transparant en voeg deze informatie toe aan de gemeentelijke website.

OPMERKINGEN TER ZIJDE

Wij willen de behandeld ambtenaar bedanken voor haar toelichting op het plan, de beantwoording van onze vragen en de aanvullende informatie die we hebben mogen ontvangen.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein

Bert van Riezen

Voorzitter(a/i) Adviesraad Sociaal Domein